

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN  
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

**NGUYỄN THỊ THUÝ VĨNH**

**ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI (FDI)  
Ở TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Địa lí học (Địa lí kinh tế - xã hội)**

**Mã số: 60.31.05.01**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ ĐỊA LÝ HỌC**

**Người hướng dẫn khoa học: TS. Vũ Như Vân**

**THÁI NGUYÊN - 2016**

## LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực, các số liệu trong luận văn có nguồn gốc rõ ràng.

**Học viên**

*Nguyễn Thị Thuý Vĩnh*

## LỜI CẢM ƠN

Tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc tới các thầy cô giáo khoa Địa Lý - trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên, đặc biệt là thầy giáo TS. Vũ Như Vân, người trực tiếp hướng dẫn đề tài luận văn tốt nghiệp. Tôi cũng xin gửi lời cảm ơn đến gia đình, bạn bè, đồng nghiệp đã tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi hoàn thành luận văn này. Xin trân trọng cảm ơn.

# MỤC LỤC

	Trang
Trang bìa phụ .....	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn .....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các cụm từ viết tắt.....	iv
Danh mục bảng biểu.....	v
Danh mục hình vẽ, biểu đồ .....	vi
<b>MỞ ĐẦU</b> .....	<b>1</b>
1. Tính cấp thiết của đề tài .....	1
2. Mục tiêu và nhiệm vụ nghiên cứu .....	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	3
5. Tổng quan tài liệu nghiên cứu.....	5
6. Những đóng góp của đề tài .....	6
7. Cấu trúc của luận văn .....	7
<b>PHẦN NỘI DUNG</b> .....	<b>8</b>
<b>Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI (FDI)</b> .....	<b>8</b>
1.1. Cơ sở lí luận .....	8
1.1.1. Khái niệm đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI) .....	8
1.1.2. Đặc điểm của đầu tư trực tiếp nước ngoài .....	10
1.1.3. Phân loại đầu tư trực tiếp nước ngoài .....	10
1.1.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến thu hút FDI vào một địa phương.....	13
1.1.5. Tác động của FDI tới nền kinh tế của nước nhận đầu tư .....	15
1.1.6. Luật đầu tư nước ngoài (mới) của Việt Nam .....	22
1.2. Cơ sở thực tiễn .....	24

1.2.1. Kinh nghiệm một số nước Châu Á trên thế giới.....	24
1.2.2. Thực trạng thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài tại Việt Nam .....	28
1.2.3. Thực tiễn thu hút FDI tại một số địa phương.....	32
1.2.4. Hiệp định TPP - cơ hội thu hút đầu tư trực tiếp nước ngoài vào Việt Nam ..	38
<b>Chương 2. THỰC TRẠNG THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI VÀO TỈNH THÁI NGUYÊN .....</b>	<b>43</b>
2.1. Đặc điểm tự nhiên, kinh tế xã hội của tỉnh Thái Nguyên ảnh hưởng đến thu hút vốn FDI.....	43
2.1.1. Vị trí địa lý và tài nguyên thiên nhiên.....	43
2.1.2. Tăng trưởng kinh tế .....	45
2.1.3. Hệ thống cơ sở hạ tầng kỹ thuật.....	46
2.1.4. Khoa học công nghệ.....	47
2.1.5. Nguồn nhân lực .....	48
2.1.6. Năng lực cạnh tranh của tỉnh .....	49
2.2. Thực trạng thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào tỉnh Thái Nguyên.....	52
2.2.1. Chính sách thu hút vốn FDI của tỉnh Thái Nguyên .....	52
2.2.2. Tình hình thu hút vốn FDI tại tỉnh Thái Nguyên .....	54
2.3. Đánh giá thực trạng thu hút FDI của tỉnh Thái Nguyên .....	57
2.3.1. Những thành công trong thu hút vốn FDI vào tỉnh Thái Nguyên.....	58
2.3.2. Những tồn tại, nguyên nhân và bài học kinh nghiệm .....	61
<b>Chương 3. ĐỊNH HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP THU HÚT VỐN ĐẦU TƯ TRỰC TIẾP NƯỚC NGOÀI VÀO TỈNH THÁI NGUYÊN .....</b>	<b>67</b>
3.1. Cơ sở của các giải pháp.....	67
3.1.1. Bối cảnh thu hút FDI của tỉnh Thái Nguyên đến năm 2020, tầm nhìn 2030.....	67
3.1.2. Định hướng phát triển của tỉnh Thái Nguyên .....	68

3.2. Giải pháp tăng cường thu hút vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài vào tỉnh Thái Nguyên.....	74
3.2.1. Tăng cường đầu tư phát triển cơ sở hạ tầng kỹ thuật tạo sự hấp dẫn các nhà đầu tư nước ngoài .....	74
3.2.2. Thúc đẩy hoạt động xúc tiến đầu tư nhằm thu hút vốn FDI .....	75
3.2.3. Nâng cao chất lượng công tác quy hoạch .....	75
3.2.4. Cải cách thủ tục hành chính .....	76
3.2.5. Đầu tư phát triển nguồn nhân lực.....	77
3.2.6. Phát triển công nghiệp hỗ trợ.....	78
3.3. Khu công nghiệp Yên Bình - mô hình FDI xây dựng khu công nghiệp thông minh, góp phần xây dựng thành phố Thái Nguyên thông minh .....	79
3.3.1. Về vị trí địa lý và hợp tác quốc tế KCN Yên Bình .....	79
3.3.2. Về mục tiêu phát triển KCN Yên Bình.....	81
3.3.3. Tầm nhìn tương lai của KCN Yên Bình .....	82
3.3.4. Cơ sở hạ tầng kỹ thuật của KCN Yên Bình.....	82
3.3.5. Cơ sở hạ tầng xã hội của KCN Yên Bình .....	83
3.3.6. Cam kết của chủ đầu tư.....	84
<b>KẾT LUẬN, KIẾN NGHỊ.....</b>	<b>86</b>
<b>DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....</b>	<b>88</b>
<b>PHỤ LỤC</b>	

## DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

<b>TT</b>	<b>KÝ HIỆU</b>	<b>NỘI DUNG</b>
1	BOT	Hợp đồng xây dựng- kinh doanh và chuyển giao
2	BTO	Hợp đồng xây dựng- chuyển giao và kinh doanh
3	BT	Hợp đồng xây dựng – chuyển giao
4	CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
5	CP	Chính phủ
6	DA	Dự án
7	ĐK	Đăng ký
8	ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
9	FDI	Đầu tư trực tiếp nước ngoài
10	GDP	Tổng sản phẩm quốc nội
11	IMF	Quỹ tiền tệ quốc tế
12	KCN	Khu công nghiệp
13	KHCN	Khoa học công nghệ
14	KT-XH	Kinh tế – xã hội
15	M&A	Mua lại và sáp nhập
16	NĐ	Nghị định
17	ODA	Hỗ trợ phát triển chính thức
18	OECD	Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế
19	PCI	Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh
20	QL	Quốc lộ
21	TD&MNPB	Trung du và miền núi phía Bắc
22	TNCs	Công ty xuyên quốc gia
23	TH	Thực hiện
24	TNHH	Trách nhiệm hữu hạn
25	TPP	Hiệp định đối tác xuyên Thái Bình Dương
26	UBND	Ủy ban nhân dân
27	UNCTAD	Diễn đàn Thương mại và Phát triển Liên Hợp Quốc
28	USD	Đồng đô la Mỹ
29	VCCI	Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam
30	WTO	Tổ chức thương mại thế giới

## DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 2.1: Tốc độ tăng GDP của tỉnh Thái Nguyên (2000 – 2014) .....	46
Bảng 2.2: Chỉ số năng lực cạnh tranh tỉnh Thái Nguyên năm 2007 - 2014 .....	50
Bảng 2.3: So sánh một số yếu tố thu hút FDI của tỉnh Thái Nguyên với một số tỉnh lân cận .....	51
Bảng 2.4: Đầu tư trực tiếp của nước ngoài tỉnh Thái Nguyên năm 1993 - 2014.....	54
Bảng 2.5: Đầu tư trực tiếp nước ngoài được cấp giấy phép phân theo ngành kinh tế (Lũy kế các dự án còn hiệu lực đến ngày 31/12/2014) .....	56
Bảng 2.6: FDI theo đối tác đầu tư giai đoạn 1993 – 2014.....	57



## DANH MỤC BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Biểu đồ 2.1. Chỉ số đào tạo lao động tỉnh Thái Nguyên và một số tỉnh lân cận... 49	49
Biểu đồ 2.2. FDI theo hình thức đầu tư giai đoạn 1993 - 2009 ..... 55	55
Hình 1.1. Các yếu tố quyết định thu hút FDI của nước chủ nhà ..... 14	14
Hình 2.1. Bản đồ hành chính tỉnh Thái Nguyên ..... 43	43
Hình 2.2. Bản đồ các lĩnh vực FDI tỉnh Thái Nguyên ..... 60	60
Hình 3.1. Quy hoạch các KCN tỉnh Thái Nguyên ..... 72	72
Hình 3.2. Lợi thế chiến lược của KCN Sam Sung Yên Bình ..... 80	80

## MỞ ĐẦU

### 1. Tính cấp thiết của đề tài

Đối với những nước đang phát triển việc tích lũy vốn nội bộ trong nền kinh tế còn thấp như Việt Nam thì cần phải thu hút vốn từ bên ngoài cho đầu tư phát triển, trong đó việc thu hút vốn FDI là một tất yếu khách quan. Thực tế cho thấy, thời gian vừa qua vốn FDI đã và đang bổ sung vốn rất quan trọng cho nền kinh tế, đáp ứng nhu cầu đầu tư phát triển và tăng trưởng kinh tế. Những thành tựu đạt được trong việc thu hút nguồn vốn FDI thời gian qua đã tạo cho đất nước nhiều ngành công nghiệp mới và tăng cường năng lực cho các ngành công nghiệp như dầu khí, hóa chất, lắp ráp ô tô, công nghệ thông tin... Bên cạnh đó, nguồn vốn FDI cũng góp phần hình thành và phát triển hệ thống các khu công nghiệp, khu chế xuất và đặc biệt gần đây là khu công nghệ cao.

Là một tỉnh miền núi với điều kiện kinh tế còn khó khăn, Thái Nguyên có nhu cầu về vốn đầu tư rất lớn để phục vụ phát triển kinh tế, tiếp tục thực hiện quá trình công nghiệp hoá, hiện đại hoá. So với các tỉnh miền núi khác, Thái Nguyên có vị trí địa lý thuận lợi với nhiều lợi thế so sánh và tiềm năng phát triển kinh tế. Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) của Thái Nguyên liên tục tăng trên bảng xếp hạng, năm 2015 Thái Nguyên xếp thứ 7 / 63 tỉnh, thành, và lần đầu tiên lọt vào top 10 tỉnh thành trong nhóm điều hành tốt của cả nước. Công tác thu hút vốn FDI những năm qua đã đạt được những kết quả nhất định. Các dự án FDI hoạt động trên địa bàn tỉnh đã góp phần thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, tạo nhiều việc làm, xúc tiến chuyển giao công nghệ hiện đại và kinh nghiệm quản lý tiên tiến. Sự có mặt của các doanh nghiệp FDI đẩy mạnh cạnh tranh giữa các doanh nghiệp, tạo động lực phát triển. Tuy nhiên, so với thế mạnh và tiềm năng của tỉnh, kết quả thu hút vốn FDI của tỉnh Thái Nguyên vẫn còn hạn chế, về số lượng dự án và qui mô vốn đăng kí còn nhỏ so với mức trung bình của cả nước, một số dự án còn gây ô nhiễm môi trường tại địa